

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/245035,Obchody-82-rocznicy-operacji-Ostra-Brama-na-Wilenszczyznie-7-lipca-2026.html>
10.07.2026, 20:17

[Nastę
ny](#)

[Powrót](#)

Obchody 82. rocznicy operacji „Ostra Brama” na Wileńszczyźnie - 7 lipca 2026

Okręgów Wileńskiego i Nowogródzkiego Armii Krajowej. Jej celem było opanowanie Wilna przed wkroczeniem Armii Czerwonej i wystąpienie wobec Sowietów w roli gospodarza terenu. Plan ten nie został jednak zrealizowany. Główne natarcie AK na Wilno zakończyło się niepowodzeniem - lokalne sukcesy odniosły oddziały konspiracyjne walczące wewnątrz miasta. Wilno zostało ostatecznie zdobyte przez Armię Czerwoną przy udziale żołnierzy AK.

07.07.2026

Po zakończeniu walk Sowietci przystąpili do likwidacji struktur polskiego podziemia. Po wcześniejszych rozmowach i obietnicach dotyczących utworzenia polskiego korpusu, 17 lipca 1944 r. aresztowali część kadry dowódczej Okręgów Wileńskiego i Nowogródzkiego AK, a oddziały zgrupowania wileńsko-nowogródzkiego zostały otoczone w Puszczy Rudnickiej. Wobec beznadziejnej sytuacji dowództwo podjęło decyzję o demobilizacji zgrupowania. Część żołnierzy nie złożyła jednak broni i kontynuowała walkę o wolność Polski, m.in. na Białostocczyźnie.

Obchody 82. rocznicy operacji „Ostra Brama” zostały zorganizowane przez Związek Polaków na Litwie. Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej reprezentował dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku dr hab. Krzysztof Sychowicz, który odczytał list okolicznościowy zastępcy Prezesa IPN dr hab. Karola Polejowskiego. W uroczystościach uczestniczył również doradca Prezydenta RP Jan Józef Kasprzyk, który odczytał list Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Karola Nawrockiego. Wśród gości byli przedstawiciele starostwa, szkół i licznie zgromadzeni mieszkańcy Wilna i okolic.

Obchody rozpoczęły się w Skorbuscianach Apelem Pamięci przy kwaterze żołnierzy Armii Krajowej poległych w walkach o Wilno. Podwileńskie Skorbusciany na trwałe zapisały się w historii Armii Krajowej na Wileńszczyźnie. Znajdująca się tam drewniana kaplica z 1746 roku wraz z pobliską dzwonnica w formie rozwidlonego pnia drzewa była miejscem szczególnym dla żołnierzy 7. Brygady Wileńskiej AK. To właśnie tam składali przysięgę wojskową, modlili się przed kolejnymi akcjami zbrojnymi, wyruszali do walki i żegnali poległych towarzyszy broni.

Obchody kontynuowano w Boguszach, gdzie 17 lipca 1944 roku żołnierze Armii Krajowej zostali podstępnie rozbrojeni i aresztowani przez NKWD. W miejscu tych wydarzeń, staraniem lokalnej społeczności, ustawiono pamiątkowy kamień z napisem: „Gdybyśmy o nich zapomnieć mieli, Ty, Boże, zapomnij o nas”.

Na zakończenie delegacje złożyły wieńce i zapaliły znicze przy kwaterze żołnierzy Armii Krajowej na cmentarzu na Kolonii Wileńskiej, oddając hołd Polakom poległym w walkach o Wilno.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Wilno

Białystok

Litwa

Uroczystości